

ÁZSIAI KULTÚRÁK ÉS KORTÁRS MŰVÉSZET

ELŐADÁS-SOROZAT ÉS MŰHELYBESZÉLGETÉSEK

A HOPP FERENC KELET-ÁZSIAI MŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

(NKA 3508/1077)

2013 szeptembere és 2014 áprilisa között valósult meg az *Ázsiai kultúrák és kortárs művészet – előadás-sorozat és műhelybeszélgetések* című programsorozat a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeumban. A programok célja a múzeum gyűjteményében őrzött, főként a 19. századból származó keleti tárgyakat és kortárs magyar művészek alkotásait együttesen bemutatva és értelmezve betekintést adni az ázsiai művészetek világába. A programsorozat két időszak kiállítása, a *Szamurájok és gésák. Hagyományos japán viselet és kortárs magyar ékszerek* (NKA 3561/9), valamint a *Hagyomány és átváltozás. Jávai wayang bábok és Gaál József kortárs alkotásai* (NKA 3906/10537) idején, a tárlatokkal összhangban valósult meg. A kiállító művészek közreműködésével létrejött programok rendszerint több korosztályt szólítottak meg; a kapcsolt programok pedig különös hangsúlyt fektettek a gyermek, a fiatal és a felnőtt korosztályra, valamint a családokra.

Két időszak kiállítása, hét témája köré szerveződve ismeretterjesztő előadások mellett szakmai programok és workshopok kínáltak lehetőséget egy-egy, az időszak kiállítások tematikájába illeszkedő művészeti ág alaposabb megismerésére. A művészet alkotásain keresztül, a közös kapcsolódási pontokat felmutatva értelmezi és hozza közelebb új programsorozatával a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum az ázsiai kultúrák értékeit a magyar közönség számára. A tematikus programok mellett, a múzeum időszak kiállításában rendszeresen került sor tárlatvezetésre a kiállító művészek részvételével, így a látogatók első kézből kaphattak betekintést a kiállított keleti ihletésű kortárs alkotások kialakulásának, létrejöttének folyamatába is.

Elnyert támogatás: 500.000 HUF

A szakmai beszámoló az alábbi internetes címen érhető el letölthető formában:

<http://www.imm.hu/palvazatibeszamolok>

Megvalósult alkalmak és programok:

	Téma	Dátum
I.	Ismerkedjünk japán mesterségekkel! Hagyományos japán technikák a kortárs magyar iparművészetben Workshop	2013. szeptember 14-15. (szombat – vasárnap)
II.	Kortárs magyar ékszerek a japán művészet ihletésében – Műhelybeszélgetések az ázsiai kultúrák és a kortárs művészet kapcsolatáról	2013. október 12-13. (szombat – vasárnap)
III.	Jávai hagyományok és kortárs magyar műalkotás – Előadás és műhelybeszélgetés	2013. november 23. (szombat)
IV.	Jávai tradíció – keresztény tanítások Karácsonyi családi hétvége	2013. december 14-15. (szombat – vasárnap)
V.	Baktay Ervin első indiai útjának (1926-29) titkos története, avagy Bhaktabhiksu megjelenik - A Magyar Kultúra Napjához kapcsolódó előadás	2014. január 25. (szombat)
VI.	Bábszínházi világnap alkalmából elkövetett bábtett és Tavaszkezdet – családi rendezvény	2014. március 21-22. (péntek – szombat)
VII.	Indonéz nap – családi rendezvény	2014. április 26. (szombat)

I. Ismerkedjünk japán mesterségekkel! Hagyományos japán technikák a kortárs magyar iparművészetben – workshop 2013. szeptember 14-15. (szombat – vasárnap)

A kétnapos workshopon hagyományos japán kézműves technikák és mesterségek kerültek bemutatásra. A hétvégi programon a japán lakktéchnikák és lakktárgyak készítési eljárásai, valamint a ma már Magyarországon is egyre ismertebb *kokeshi* babák története és előállításai hagyományuk voltak a központban.

A workshop résztvevői a kiállított tárgyakon figyelhették meg a hagyományos japán technikákat, az azokat létrehozó magyar művészek értő vezetésével.

Meghívott kortárs művész a kiállított művek alkotói közül: **Balogh Gabriella** (lakkművész) és **Tóth-Vásárhelyi Réka** (*kokeshi* készítő mester, iparművész)

Szeptember 14-15 | ISMERKEDJÜNK JAPÁN MESTERSÉGEKKEL!
A Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeumban | Budapest, VI. Andrássy út 103.

2013. szeptember 14-15-én hagyományos japán kézműves technikákkal és mesterségekkel ismerkedhettek az érdeklődők, a szamurájok és a géák. • Hagyományos japán lakktételek és kortárs magyar művészek című kiállítást a Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeumban rendezték meg.
Tárlatuk mellett egy szombati délutáni, és továbbá egy a lakktárgyak és a kokeshi babák készítésére fordított.

PROGRAMOK

SEPTEMBER 14-ÉN SZOMBATON 14-15.30 ISMERKEDJÜNK A JAPÁN IPRMŰVÉSZETTEL
14.00-15.00. Balogh Gabriella lakkművész előadása a japán lakktételek és a lakktárgyak készítőtechnológiájáról.
15.15-16.00. Tárlatvezetés a Szamurájok és a géák című kiállításhoz Balogh Gabriella művelével.
16.30-17.30. Balogh Gabriella mesél a lakktárgyakról.

SEPTEMBER 15-ÉN VASÁRNAP 10-17.30 A JAPÁN KOKESHI BABÁK TITOKA
14-15.00. Tóth-Vásárhelyi Réka iparművész előadása a japán kokeshi babák készítőtechnológiájáról.
15.15-16.00. Tárlatvezetés a Szamurájok és a géák című kiállításhoz Tóth-Vásárhelyi Rékával.
16.30-17.30. Tóth-Vásárhelyi Réka mesél a kokeshi babákról.

A programok mindkét napon műzeumi belépőjeggyel látogathatók.
Belépőjegy 1000 Ft, diákoknak/hallgatóknak 500 Ft.
de a korlátozott befogadóképesség miatt előzetes regisztrációhoz kötött!
Várjuk jelentkezésüket a háttéranyagokhoz vagy a 361 322 9476-os telefonszámon.
Kérjük, adják meg nevüket, elérhetőségüket, és hogy melyik programon (programokon) kívánnak részt venni!

II. Kortárs magyar ékszerek a japán művészet ihletésében – Műhelybeszélgetések az ázsiai kultúrák és a kortárs művészet kapcsolatáról, 2013. október 12-13. (szombat – vasárnap)

A Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum új kiállítási sorozatával az ázsiai hagyományos kultúrák és a kortárs művészet kapcsolatát állította a középpontba, elsőként a *Szamurájok és gésák. Hagyományos japán viseletek és kortárs magyar ékszerek* című időszaki kiállításával.

Ehhez kapcsolódott az a kétnapos program, melynek során műhelybeszélgetések teremtettek lehetőséget egy-egy, a témában felmerülő kérdés alaposabb körbejárására szakértők vezetésével.

Az őszi hétvégén négy nagy témakör adott izelítőt a szerteágazó kérdésekből:

1. Japán kultúra Magyarországon

- Miért vonzó a japán művészet/kultúra ma Magyarországon?
- Milyen megnyilatkozási formái vannak?
- Történeti előzmények; az irodalmi, színházi, művészeti vonatkozások.
- Kiemelkedő alkotások, műfordítások stb.
- Mennyire spontán vagy művi jelenség a japán művészet jelenléte ma?

2. Kortárs ékszművészet és Múzeum

- Eszmecsere a kortárs ékszművészet múzeumi támogatásának lehetőségeiről
- Mi volna a Múzeum szerepe a kortárs (ékszer) művészet viszonylatában?
- Hogyan festenek a realitások e téren?
- Múzeumi működés, kontra piaci környezet.
- A kiállításban rejlő lehetőségek; az építkezés rövidtávú lehetőségei.

3. Hagyományos és kortárs keleti művészet

- A hagyományos keleti művészet szemlélete és értelmezésének folyamata nyugaton
- Hogyan és miért alakulhattak ki a kortárs művészeti irányzatok keleten?
- Hogyan hat a keleti kortárs művészeti irányzatokra a globalizáció?
- A nyugati kulturális intézmények, múzeumok és művészeti galériák szerepe a kortárs keleti művészetben

4. Kánonteremtés és brand építés a kortárs ékszművészetben

- Miért van szükség kánonteremtésre és brandekre a kortárs ékszművészetekben?
- Körkép a mai magyar ékszerpiacról (jellemző piaci tendenciák, vásárlási szokások, árszintek, kínálat, a kortárs ékszer potenciális helye és közönsége a piacon)
- A művész mint brand (a non-profit és a for-profit karrier építés lehetőségei, nemzetközi kitekintés)
- A kánonformálás kritériumai az ékszművészetben
- Kánonformáló intézmények, műhelyek, szereplők

III. Jávai hagyományok és kortárs magyar műalkotás – Előadás és műhelybeszélgetés 2013. november 23. (szombat)

Gaál József képzőművész előadása és vezetése a kiállításban

A Hagyomány és átváltozás. Jávai wayang bábok és Gaál József kortárs alkotásai című, 2013. november végén nyíló időszaki kiállítás első tematikus programja során a kiállító képzőművész előadásában ismerhették meg az érdeklődők a jellegzetes jávai bábjáték hagyományát. Majd a *wayang* előadások gondolatvilágából merítve létrejött műalkotások kialakulásának mikéntje, a készítési fázisok műhelyitkai tárultak fel Gaál József vezetésével a kiállításban.

A program a hagyományos nyugat-jávai formavilág és a kortárs magyar művészet lehetséges kapcsolódási pontjaira, a távoli kultúrák művészetben megnyilatkozó párbeszédére hívta fel a figyelmet.

IV. Jávai tradíció – keresztény tanítások Karácsonyi családi hétvége 2013. december 14-15. (szombat – vasárnap)

A hagyományos jávai művészet és a kortárs magyar művészet köré szerveződő *Hagyomány és átváltozás* című időszaki kiállításban került sor a múzeum karácsonyi családi hétvégéjére. Az ünnephez kapcsolódva a tradicionális jávai bábelőadások modern, keresztény változata köré szerveződtek a programok, ahol kézműves foglalkozások, közös rajzolás Gaál József képzőművésszel, és a **Nyitogató Bábcsoport** előadása kínált újabb nézőpontokat az indonéz szigetvilág művészetének megismeréséhez.

A Hagyomány és átváltozás - Jávai wayang bábok és Gaál József kortárs alkotásai című időszaki kiállítás az indonéz szigetvilág egyik legismertebb művészeti ágát, a wayangot értelmezi újra. A hagyományok és szigorú szabályok által kötött, ám mégis rugalmas műfaj a keresztény tartalmak közvetítésére is lehetőséget teremt. A karácsonyi programon előadások, kézműves foglalkozások után újabb nézőpontokat az indonéz szigetvilág művészetének megismeréséhez.

Ajándék? Csomagolás? Segítünk!
A családi hétvégén a múzeum shopban megvásárolt termékekhez dicsőcsomagolást biztosítunk.

HOPP FERENC KELET-ÁZSIAI MŰVÉSZETI MÚZEUM
1062 BUDAPEST, ANDRÁSSY ÚT 103. • WWW.JMM.HU

KARÁCSONYI PROGRAM JÁVAI HANGULATBAN - JÁVAI TRADÍCIÓ - KERESZTÉNY TANÍTÁSOK
2013. DECEMBER 14-15.
10.00-17.30

PROGRAMOK

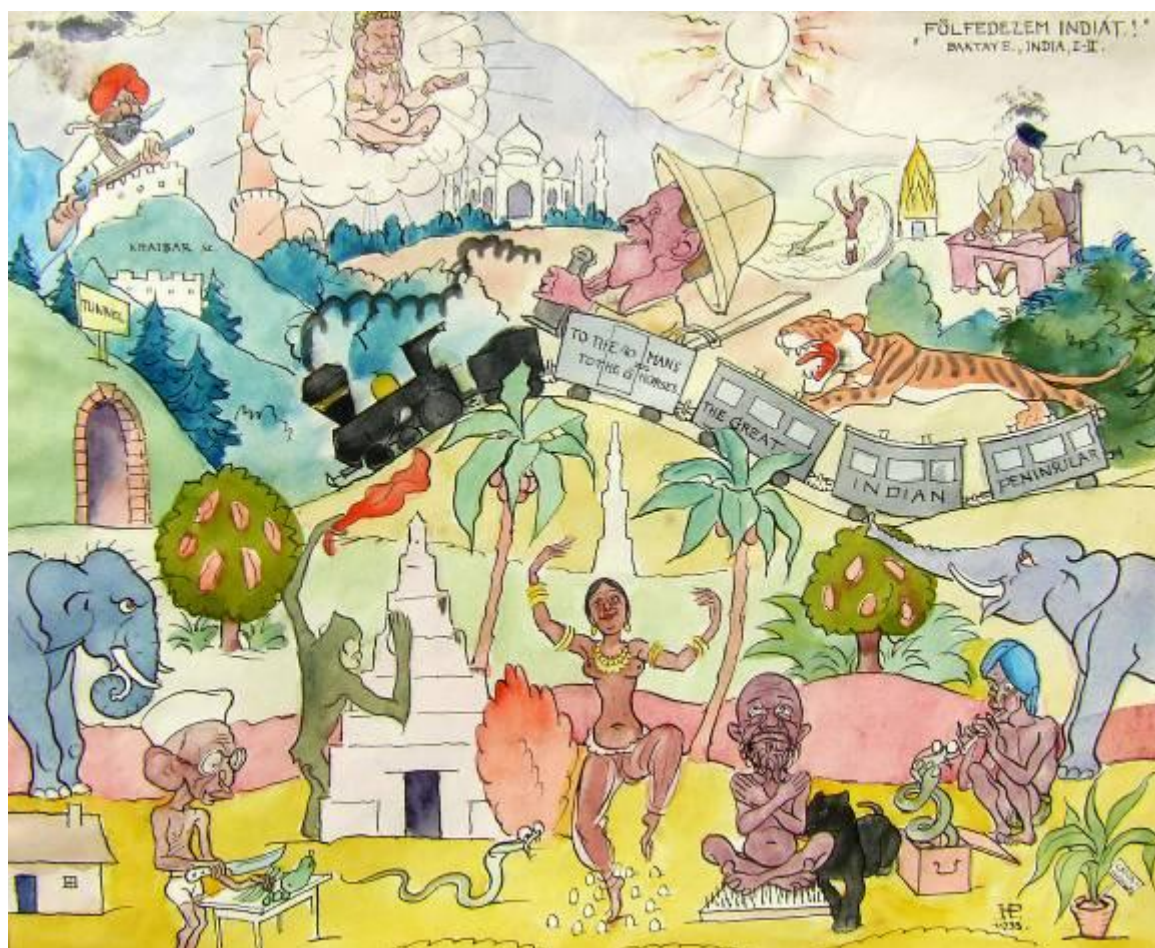
december 14. szombat
10.00-13.30
kézműves foglalkozás
13.30-15.30
közös rajzolás Gaál József kortárs művésszel
16.00 órától
Nyitogató Bábcsoport előadása

december 15. vasárnap
10.00-13.00
kézműves foglalkozás
16.00-17.30
Brittig Vera előadása „A jávai wayang hagyomány keresztény változatáról”

**V. Baktay Ervin első indiai útjának (1926-29) titkos története, avagy Bhaktabhiksu megjelenik – a Magyar Kultúra Napjához kapcsolódó előadás
2014. január 25. (szombat)**

Kelényi Béla előadásában nemcsak Baktay Ervin első indiai útját, hanem Huzella (Hallgató) Pál festőművésszel való szoros barátságát is bemutatta a hallgatóságnak. Csak a legutóbbi időben kerültek elő azok a dokumentumok és karikatúrák, melyek kettejük barátságban eltöltött 40 évének állítanak emléket. Baktay indiai útjának elemzése mellett bemutatásra kerültek újonnan előkerült levelei, Huzella ezekhez fűzött jegyzetei, és az úthoz kapcsolódó, 1929-ben összeállított karikatúra-sorozat, melyre Baktay hivatkozik is egyik könyvében.

VI. Bábszínházi világnap alkalmából elkövetett bábtett és Tavaszkezdet 2014. március 21-22. (péntek – szombat)

Március 21-e a meteorológiai tavasz kezdete és egyben a bábszínház világnapja volt, melynek országos megünneplésére első ízben a 2014-es évben került sor.

A hagyományteremtő alkalomhoz már annak indulásakor csatlakozott a Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum, a *Hagyomány és átváltozás – Jávai wayang bábok és Gaál József kortárs alkotásai* című időszaki kiállítás témájára reflektáló bábelőadásoknak is helyet adva.

Az indonéz szigetvilág bábjátékaiból ismert szereplők elevenedtek meg a **Marica Produkció művészei** – Sz. Nagy Mária, Philipp György és Tárnok Marica – előadásában, *No, megállj csak Kancsil!* címmel.

Sarkadi Bence marionett művész pedig távoli vidékek hangulatát idézte fel, *Világjáró Marionettek* című etüd-előadásával.

TAVASZKEZDET
A HOPP FERENC KELET-ÁZSIAI MŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

BÁBSZÍNHÁZI VILÁGNAP ALKALMÁBÓL ELKÖVETETT BÁBTETT
2014. március 21. (péntek), 16 órai kezdettel
Március 21-e a meteorológiai tavasz kezdete és egyben a bábszínház világnapja is, mely alkalommal a magyar nyelvű bábművészet művelői sokszínűségével ismerkedhet meg minden kedves érdeklődő új és váratlan ábrák között. A Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum is részese a hagyományteremtő alkalomnak, melynek során előadóművészek reagálnak a *Hagyomány és átalakulás – Jávai wayang bábok és Gaál József kortárs alkotásai* című időszaki kiállítás témájára.

KERTI ELŐADÁSOK
Világjáró Marionettek - Sarkadi Bence marionett művész előadása
No, megállj csak Kancsil! - indonéz mesejelenetek a Marica Produkció - Sz. Nagy Mária, Philipp György, Tárnok Marica bábművészek - előadásában

Az előadások megtekintése ingyenes, a kiállítás belépőjével látogatható!

Cím: 1062. Budapest, Andrássy út 103. | Telefon: 06 1 322 8476
Nyitva tartás: K-V: 10.00-18.00 óra | A programváltozás jogát fenntartjuk!

PÁLYÁZAT
A Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeum a *Hagyomány és átalakulás – Jávai wayang bábok és Gaál József kortárs alkotásai* című kiállításához kapcsolódva továbbra is szeretettel várja a híres jávai mese, Az esőkirály és a szépséges Jázminvilág történetét feldolgozó alkotásokat.
Határidő: 2014. március 31.
További információ: facebook.com/keletozslaimuzeum.hopperenc

Tavaszkezdet címmel valósultak meg több korosztályt megszólító programjaink márciusban. A múzeum időszaki kiállításában szakmai tárlatvezetésen a jávai wayang archaikus, szigorú szabályok által kötött, mégis rugalmas műfajával ismerkedhettek meg az érdeklődők. **Gaál József** – a kiállító képzőművész – előadásában a bohócfigurák átváltozásáról beszélt, művei tükrében. A **Színes Falu Csoport** bábelőadásában mongol mesefeldolgozás került színre, mellyel mindenekelőtt a legfiatalabb korosztályt, a gyermekeket szólították meg. Hazai zenészek kalauzolták a közép-jávai zene világába a **gamelán workshop** résztvevőit. A workshop vezetői rövid elméleti bevezető után közös zenélésre invitálták az arra vállalkozó közönséget.

TAVASZKEZDŐ CSALÁDI HÉTVEGE
2014. március 22. (szombat), 13-18 óra
A bábszínházi világnap megünneplése után, tavaszkezdő családi program keretében kulturális hétvégére várunk minden kicsit és nagyot. Szakmai tárlatvezetés során a jávai wayang archaikus, szigorú szabályok által kötött, mégis rugalmas műfajával ismerkedhettek meg az érdeklődők, melyeket Gaál József kortárs művei aktualizálnak. Ezt követően a bábművészet jeles képviselői szólnak meg - nemcsak - a gyermekkorosztályt. A csodálatos **Kincses paripa** mongol mesefeldolgozásból megtudhatjuk, hogyan ment meg az ifjú vadász a gyönyörű szép öngyilkos a gonosz szörnyűtől a gyönyörűtől és a kincses paripa segítségével.
A bábelőadást követően Gaál József kortárs képzőművész a bohócfigurák átváltozásáról beszél saját művein keresztül, majd elméleti és gyakorlati bevezető után **gamelán zenészek** a közép-jávai gamelán különleges, az európai fül számára kihívásokkal és ismeretlen kincsekkel teli zenei világába kalauzolnak el mindenkit.

PROGRAMOK
13.00-14.00
Tárlatvezetés a *Hagyomány és átalakulás – Jávai wayang bábok és Gaál József kortárs alkotásai* című időszaki kiállításban
14.00-14.45
A csodálatos Kincses paripa | mongol mesefeldolgozás a Színes Falu Csoport - Krista Anika, Tatal Zsolt bábművészek - előadásában
15.00-16.00
A bohóc metamorfózis | Gaál József képzőművész előadása
16.00-17.30
Gamelán workshop, előadás, közös zenélés.

A családi nap belépője: 800 Ft/fő, melyet az összes programon részt vevő vehet igénybe!

VII. Indonéz nap – családi rendezvény 2014. április 26. (szombat)

INDONÉZ NAP | CSALÁDI RENDEZVÉNY A HOPP FERENC KELET-ÁZSIAI MŰVÉSZETI MÚZEUMBAN

2014. április 26-án, szombaton, 14 óra-19 óra között a Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti Múzeum szervezettel vár minden érdeklődőt családi hétvégéjére. A kerti programok során elő gamelán kísérettel jávai táncok kerülnek bemutatásra, köztük a Tari Satria, Közép-Jávai, Yogyakarta-i származású tánc, mely előszörben férfiak által előadott táncok mozdulataiból építkezik: erőteljes zenei kísérettel a tánc karakterét hangsúlyozza, mely a csatába induló nemes harcos felkészülését jelképezi. A nyugat-jávai Tari Jaipong (Jaipong) renegád táncra pedig igen népszerű, már-már kihirdetett tánc, hagyományosan az esküvők kötelező eleme; hangszíves dobjátékra épülő zenei kísérettel arab hatású tűzűszerű, dinamikus mozdulataira a helyi táncművészet, a pencak silat mozdulataiból merít. Az előadásokat követő workshopokon szakértők segítenek mind a jávai táncok, mind a gamelán zene elsajátításában, közben kézműves pavilon és indonéz ruhapróba áll az érdeklődők rendelkezésére.

KERTI PROGRAMOK:

14.00-17.00
Kézműves pavilon | Öltözködés nyugat-jávai előadásban

14.00-15.30
Tánc workshop – jávai táncok elő gamelán kísérettel | Irda Risdiarti, indonéz táncművész vezetésével

16.00-17.30
Gamelán workshop | Gamelán zene és a közép-jávai gamelán különleges, európai fül számára kihívásokkal és ismeretlen kincsekkel teli zenei világába közelítenek el és hívnak közös zenélésre mindenkit.

A NAP FOLYAMÁN:
Ázsiai gardrób – Öltözz indonéz viseletbe! | Ruhák az indonéz szigetvilágból

A családi nap belépője: 800 Ft/fő, melyet az összes programon részt lehet venni!

Cím: 1062. Budapest, Andrássy út 103. | Telefon: 06 1 322 8476 | Nyitva tartás: K-V: 10-18 óra

A programváltozás jogát fenntartjuk!

További információ: facebook.com/keletasziamuzeum.hoppferenc | Telefon: 06 1 322 8476

HOPP FERENC
KELET-ÁZSIAI MŰVÉSZETI MÚZEUM

2014

Az indonéz tematikába illeszkedő workshopokon szakértők irányításával kaptak ízelítőt a látogatók a szigetvilág egy-egy jellegzetes művészeti hagyományából:

- Jávai tánc workshop – **Irda Risdiarti** vezetésével a Tari Satria és a Tari Jaipong alaplépéseivel ismerkedtek meg a programon résztvevők
- Gamelán workshop – a közép-jávai gamelán különleges, európai fül számára kihívásokkal és ismeretlen kincsekkel teli zenei világának lehettek részesei a program során az érdeklődők, a közös zenélés sem maradt el
- Kézműves pavilon – a hagyományos jávai wayang árnyjáték formavilágának ihletésében készültek bábok ezen a foglalkozáson
- Ázsiai gardrób – Öltözz indonéz viseletbe! Ruhapróba az indonéz szigetvilágból

+ Program: A közönség el és vissza

A Hopp Ferenc Kelet-ázsiai Művészeti Múzeumban megvalósult *Ázsiai kultúrák és kortárs művészet – előadás-sorozat és műhelybeszélgetések* című programsorozat vállalt célja, hogy a múzeum gyűjteményében őrzött, főként a 19. századból származó keleti tárgyakat és kortárs magyar művészek alkotásait együttesen bemutatva és értelmezve adjon betekintést az ázsiai művészetek világába.

A *Hagyomány és átváltozás - Jávai wayang bábok és Gaál József kortárs alkotásai* című időszaki kiállítás tematikájára reflektálva, Gaál József képzőművésszel együttműködve, a Hopp Ferenc Múzeum olyan, alkotásra ösztönző kiadványt hozott létre, mely magában hordozta nemcsak a közönséghez való eljutást, de a visszajutást is, a múzeum-közönség-múzeum útvonalat bejárva.

A kiállítás hagyományos műtárgyai ihlette kortárs szemléletű átdolgozás, „metamorfálás” felhívására a legérzékenyebb és legnyitottabb korosztály reagált: a gyerekek, akiknek megközelítései, képi újraértelmezései szépen tükrözik a gyermek saját magát kifejező tevékenységét, melynek csak teret kell adni és szárnyra kap.

A gyermekrajzok egy mini-kiállítás keretében láthatóvá válnak a 2014-es Múzeumok Éjszakáján.

